

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
TEISĖJŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ
Į S T A T Y M A S**

2002 m. liepos 2 d. Nr. IX-1011

Vilnius

1 straipsnis. Teisė į teisėjų valstybinę pensiją

1. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo (toliau – Konstitucinis Teismas), Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo, kitų Lietuvos bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų (toliau – bendrosios kompetencijos ir specializuoti teismai) teisėjai bei nuo Lietuvos paskirti ar išrinkti bet kokio tarptautinio teismo teisėjai, atitinkantys šio Įstatymo 3 straipsnio sąlygas, turi teisę į teisėjų valstybinę pensiją.

2. Asmenims, kurie įgyja teisę į teisėjų valstybinę pensiją ir turi teisę į kitas valstybines pensijas, nustatytas Valstybinių pensijų įstatyme bei specialiuose įstatymuose, jų pasirinkimu skiriama ir mokama tik viena valstybinė pensija, jei kiti įstatymai nenustato kitaip.

2 straipsnis. Teisėjų valstybinės pensijos mokėjimo šaltinis

Teisėjų valstybinė pensija mokama iš valstybės biudžeto.

3 straipsnis. Teisėjų valstybinės pensijos skyrimo sąlygos

Teisėjų valstybinė pensija skiriama asmenims, dirbusiems Konstitucinio Teismo, bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjais bei nuo Lietuvos paskirtais ar išrinktais bet kokio tarptautinio teismo teisėjais, jeigu jie atitinka šias sąlygas:

1) kreipimosi dėl teisėjų valstybinės pensijos skyrimo metu yra Lietuvos Respublikos piliečiai, nuolat gyvenantys Lietuvos Respublikoje;

2) sukako Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatytą senatvės pensijos amžių arba yra atleisti iš teisėjo pareigų dėl sveikatos būklės, kai suserga nepagydoma ar kita ilgalaikė liga, kliudančia eiti teisėjo pareigas;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-1481](#), 2022-11-03, paskelbta TAR 2022-11-15, i. k. 2022-22949

3) nustojo dirbti teisėjais;

4) yra įgiję ne mažesnę kaip 5 metų teisėjo darbo stažą.

4 straipsnis. Atvejai, kai teisėjo valstybinė pensija neskiriama, o paskirtoji nemokama

Teisėjų valstybinė pensija neskiriama, o paskirtoji nemokama, jei:

1) teisėjo įgaliojimai nutrūko apkaltos proceso tvarka;

2) teisėjas atleidžiamas iš teisėjo pareigų, nes savo poelgiu pažemino teisėjo vardą;

3) įsiteisėja asmenį apkaltinęs teismo nuosprendis (neatsižvelgiant į atleidimą nuo baudmės atlikimo, vėlesnį teistumo išnykimą ar panaikinimą);

4) asmuo gauna kitos valstybės pensiją;

5) asmuo dirbo arba tarnavo Valstybinių pensijų įstatymo 11 straipsnio 4 dalies 1–8 punktuose išvardytose struktūrose. Šiais atvejais asmens teisė gauti teisėjo valstybinę pensiją nustatoma remiantis Valstybinių pensijų įstatymo 11 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka patvirtintu tarnybų ir pareigų sąrašu;

6) asmuo turi pajamų, nuo kurių skaičiuojamos ir mokamos valstybinio socialinio pensijų draudimo įmokos, arba gauna valstybinio socialinio draudimo ligos (įskaitant ir darbdavio mokamas ligos dienas), motinystės, tėvystės, motinystės (tėvystės), profesinės reabilitacijos pašalpas ar nedarbo socialinio draudimo išmokas.

TAR pastaba. Pripažinti, kad Lietuvos Respublikos teisėjų valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio (2006 m. birželio 8 d. redakcija) (Žin., 2006, Nr. 72-2686) nuostata „Teisėjų valstybinė pensija neskiriama, o paskirtoji nemokama, jei: <...> 6) asmuo turi pajamų, nuo kurių skaičiuojamos ir mokamos valstybinio socialinio pensijų draudimo įmokos, arba gauna valstybinio socialinio draudimo ligos (įskaitant ir darbdavio mokamas ligos dienas), motinystės, tėvystės, motinystės (tėvystės), profesinės reabilitacijos pašalpas ar nedarbo socialinio draudimo išmokas“ prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 52, 109 straipsniams, konstituciniam teisinės valstybės principui, o nuostata „Teisėjų valstybinė pensija neskiriama, o paskirtoji nemokama, jei: <...> 6) asmuo turi pajamų, nuo kurių skaičiuojamos ir mokamos valstybinio socialinio pensijų draudimo įmokos“ – dar ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos 48 straipsnio 1 daliai.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. IX-2539, 2004-11-04, Žin., 2004, Nr. 171-6299 (2004-11-26), i. k. 1041010ISTA0IX-2539

Nr. X-208, 2005-05-19, Žin., 2005, Nr. 71-2554 (2005-06-07), i. k. 1051010ISTA000X-208

Nr. X-670, 2006-06-08, Žin., 2006, Nr. 72-2686 (2006-06-28), i. k. 1061010ISTA000X-670

2007-10-22, Žin., 2007, Nr. 110-4511 (2007-10-25); Žin., 2011, Nr. 33-0 (2011-03-19), i. k. 1071000NUTARG077101

5 straipsnis. Teisėjų darbo stažas teisėjų valstybinei pensijai gauti

Teisėjų darbo stažą teisėjų valstybinei pensijai gauti sudaro laikas nuo 1990 m. kovo 11 d., kurį asmuo dirbo teisėju Lietuvos teritorijoje veikiančiuose teismuose (Konstituciniame Teisme, bendrosios kompetencijos ar specializuotuose teismuose) arba nuo Lietuvos paskirtu ar išrinktu bet kokio tarptautinio teismo teisėju. Jeigu asmuo teisėjo darbo stažą įgijo dirbdamas teisėju skirtinguose teismuose ir skirtingu laiku, jo įgytas teisėjo darbo stažas teisėjų valstybinei pensijai gauti sumuojamas Vyriausybės patvirtintų Teisėjų valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų (toliau – Nuostatai) nustatyta tvarka.

6 straipsnis. Teisėjų valstybinės pensijos dydis

1. Asmenims, turintiems teisę gauti teisėjų valstybinę pensiją ir atitinkantiems šio Įstatymo 3 straipsnyje nustatytas sąlygas bei įgijusiems ne mažesnę kaip 20 metų teisėjo darbo stažą, teisėjų valstybinė pensija apskaičiuojama iš paskutinių 5, prieš nustojant eiti teisėjo pareigas, metų teisėjo gauto darbo užmokesčio vidurkio ir skiriama 45 procentų šio dydžio.

TAR pastaba. Pripažinti, kad Lietuvos Respublikos teisėjų valstybinių pensijų įstatymo 6 straipsnio 1 dalis (Žin., 2002, Nr. 73-3088) ta apimtimi, kuria įtvirtinant maksimalų teisėjų valstybinės pensijos dydį nėra atsižvelgta į atskirų teismų sistemų ypatumus, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109 straipsnio 2 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

2010-06-29, Žin., 2010, Nr. 134-6860 (2010-11-16); Žin., 2011, Nr. 33-0 (2011-03-19), i. k. 1101000NUTARG109450

2. Asmenims, turintiems teisę gauti teisėjų valstybinę pensiją, bet neįgijusiems 20 metų teisėjo darbo stažo ir atitinkantiems šio Įstatymo 3 straipsnyje nustatytas sąlygas, skiriama tokio dydžio teisėjų valstybinė pensija:

1) asmenims, įgijusiems 15 ir daugiau metų teisėjo darbo stažą, teisėjų valstybinė pensija apskaičiuojama iš paskutinių 5, prieš nustojant eiti teisėjo pareigas, metų teisėjo gauto darbo užmokesčio vidurkio ir skiriama 35 procentų šio dydžio;

2) asmenims, įgijusiems 10 ir daugiau metų teisėjo darbo stažą, teisėjų valstybinė pensija apskaičiuojama iš paskutinių 5, prieš nustojant eiti teisėjo pareigas, metų teisėjo gauto darbo užmokesčio vidurkio ir skiriama 20 procentų šio dydžio;

3) asmenims, įgijusiems 5 ir daugiau metų teisėjo darbo stažą, teisėjų valstybinė pensija apskaičiuojama iš paskutinių 5, prieš nustojant eiti teisėjo pareigas, metų teisėjo gauto darbo užmokesčio vidurkio ir skiriama 10 procentų šio dydžio.

TAR pastaba. Pripažinti, kad Lietuvos Respublikos teisėjų valstybinių pensijų įstatymo 6 straipsnio 2 dalis (Žin., 2002, Nr. [73-3088](#)) prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109 straipsnio 2 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

2010-06-29, Žin., 2010, Nr. 134-6860 (2010-11-16); Žin., 2011, Nr. 33-0 (2011-03-19), i. k. 1101000NUTARG109450

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka apskaičiuotos teisėjų valstybinės pensijos ir pagal kitus įstatymus paskirtų pensijų (valstybinių ir valstybinių socialinio draudimo pensijų) suma vienam asmeniui negali viršyti užpraeito ketvirčio prieš tą mėnesį, už kurį mokama teisėjų valstybinė pensija, Statistikos departamento paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio 1,5 dydžio. Pensijos dydžio ribojimą taiko teisėjų valstybines pensijas mokanti institucija.

TAR pastaba. Pripažinti, kad Lietuvos Respublikos teisėjų valstybinių pensijų įstatymo 6 straipsnio 3 dalis (Žin., 2002, Nr. [73-3088](#)) prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109 straipsnio 2 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

2010-06-29, Žin., 2010, Nr. 134-6860 (2010-11-16); Žin., 2011, Nr. 33-0 (2011-03-19), i. k. 1101000NUTARG109450

7 straipsnis. Teisėjų valstybinių pensijų skyrimas ir mokėjimas

1. Teisėjų valstybines pensijas skiria ir moka Nacionalinė teismų administracija.

2. Nacionalinė teismų administracija, skirdama ir mokėdama teisėjų valstybines pensijas, vadovaujasi šiuo Įstatymu, Valstybinių pensijų įstatymu bei Nuostatais. Jeigu į laikotarpį darbo užmokesčio vidurkiui apskaičiuoti patenka ir laikotarpis nuo 2019 m. sausio 1 d., šio laikotarpio darbo užmokestis mažinamas dalijant jį iš 1,289.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1735](#), 2018-12-11, paskelbta TAR 2018-12-18, i. k. 2018-20703

3. Jeigu asmuo, kuriam jau buvo paskirta teisėjų valstybinė pensija, po jos paskyrimo dirbdamas Lietuvos teismuose įgyja ne mažesnę kaip 5 metų teisėjo darbo stažą, jo prašymu teisėjų valstybinė pensija jam gali būti paskirta iš naujo. Šiuo atveju pensija apskaičiuojama šio Įstatymo 6 straipsnyje nustatyta tvarka. Iš naujo paskirta teisėjų valstybinė pensija skiriama nuo mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį asmuo kreipėsi dėl teisėjų valstybinės pensijos skyrimo iš naujo, pirmosios dienos.

4. Apie aplinkybes, turinčias įtakos teisėjų valstybinei pensijai mokėti, šių pensijų gavėjai privalo pranešti Nacionalinei teismų administracijai ne vėliau kaip per 10 dienų nuo šių aplinkybių atsiradimo dienos. Jeigu apie šias aplinkybes nepranešama ir dėl to pensija permokama, permokėtos pensijos dydis išieškomas iš pensijos gavėjo, neapribojant kokių nors terminų, Nacionalinės teismų administracijos vadovo sprendimu šio Įstatymo 9 straipsnio nustatyta tvarka.

5. Kai teisėjų valstybinės pensijos gavėjas miršta, pensija jį laidojusiems asmenims išmokama už tą mėnesį, kurį teisėjų valstybinės pensijos gavėjas mirė, jei pensija dar nebuvo išmokėta.

8 straipsnis. Teisėjų valstybinės pensijos skyrimo ir mokėjimo terminai

1. Kreiptis dėl teisėjų valstybinės pensijos paskyrimo galima bet kuriuo metu po teisės gauti šią pensiją atsiradimo dienos.

2. Kreipiantis dėl teisėjų valstybinės pensijos, būtina pateikti visus Nuostatuose nurodytus dokumentus, reikalingus šiai pensijai paskirti.

3. Teisėjų valstybinė pensija skiriama ir mokama nuo teisės į šią pensiją įgijimo dienos, tačiau ne daugiau kaip už 12 mėnesių iki visų dokumentų pensijai skirti gavimo Nacionalinėje teismų administracijoje dienos.

4. Nacionalinė teismų administracija per Nuostatuose nustatytą laiką priima sprendimą dėl teisėjų valstybinės pensijos paskyrimo arba dėl atsisakymo ją paskirti ir praneša pareiškėjui apie priimtą sprendimą. Jei pensiją skirti atsisakoma, privaloma nurodyti atsisakymo priežastį.

5. Jei pareiškėjas nesutinka su Nacionalinės teismų administracijos sprendimu, jis turi teisę šį sprendimą apskusti šios institucijos vadovui. Jei su Nacionalinės teismų administracijos vadovo sprendimu nesutinkama, ginčas įstatymų nustatyta tvarka sprendžiamas teisme.

6. Teisėjų valstybinė pensija skiriama iki asmens mirties.

7. Teisėjų valstybinė pensija mokama už praėjusį mėnesį.

8. Teisę į teisėjų valstybinę pensiją įgijusiems asmenims, kurie gyvena iš Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybės biudžeto finansuojamose globos įstaigose ir šiose įstaigose gauna visišką valstybės (savivaldybės) išlaikymą, teisėjų valstybinės pensijos nemokamos.

9 straipsnis. Teisėjų valstybinės pensijos permokėjimas, neprimokėjimas ir išskaitos iš jos

1. Teisėjų valstybinė pensija, laiku negauta dėl Nacionalinės teismų administracijos kaltės, išmokama už visą praėjusį laiką Nuostatų nustatyta tvarka.

2. Išskaityti iš teisėjų valstybinės pensijos pagal vykdomuosius dokumentus galima tik įstatymų nustatyta tvarka, o šio Įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje nustatytais atvejais – Nacionalinės teismų administracijos vadovo sprendimu. Kitos išskaitos iš teisėjų valstybinių pensijų draudžiamos.

3. Išskaitos iš pensijos dydis apskaičiuojamas iš pensijos gavėjui išmokėtinos sumos. Iš šios sumos išskaitoma tol, kol bus visiškai padengtos išieškomos sumos:

1) išskaitant šio Įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje numatytais atvejais permokėtas sumas – ne daugiau kaip 20 procentų išmokėtinos pensijos sumos per mėnesį;

2) visais išskaitymų atvejais – ne daugiau kaip 50 procentų išmokėtinos pensijos sumos per mėnesį.

4. Jeigu teisėjų valstybinė pensija nebemokama arba baigiama mokėti, o visa permokėtos pensijos suma neišieškota, likęs įsiskolinimas išieškomas įstatymų nustatyta tvarka.

10 straipsnis. Teisėjų valstybinės pensijos mokėjimas, kai pensijos gavėjas persikelia nuolat gyventi į užsienį

1. Teisėjų valstybinės pensijos gavėjui, kuriam ši pensija buvo paskirta, persikėlus nuolat gyventi į užsienį, pensija toliau mokama, jeigu asmens darbo teisėju Lietuvos Respublikos teismuose stažas yra ne mažesnis kaip 20 metų.

2. Jei persikėlusio nuolat gyventi į užsienį pensijos gavėjo darbo teisėju stažas yra mažesnis negu 20 metų, teisėjų valstybinė pensija išmokama išvykimo mėnesį paskirtos (šio Įstatymo 6 straipsnio 3 dalies nustatyta tvarka atitinkamai apribotos) pensijos dydžio už 6 mėnesius į priekį ir toliau nebemokama.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytais atvejais teisėjų valstybinių pensijų mokėjimo tvarką nustato Nuostatai.

4. Sugrįžusiam iš užsienio teisėjų valstybinės pensijos gavėjui (šio straipsnio 2 dalis) nuolat gyventi Lietuvoje teisėjų valstybinės pensijos mokėjimas atnaujinamas nuo pirmos dienos mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį asmuo grįžo nuolat gyventi į Lietuvą. Už tuos mėnesius, už kuriuos teisėjų valstybinė pensija buvo išmokėta (šio straipsnio 2 dalis), pensija antrą kart nemokama.

11 straipsnis. Pasiūlymas Vyriausybei

Vyriausybė iki 2002 m. rugsėjo 1 d. patvirtina Nacionalinių teismų administracijos pateiktus Teisėjų valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatus.

12 straipsnis. Baigiamosios nuostatos

1. Šis Įstatymas, išskyrus 11 straipsnį, įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.
2. Įstatymo 3 straipsnio 1 punktą nuo Lietuvos Respublikos įstojimo į Europos Sąjungą dienos netenka galios.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-2539](#), 2004-11-04, Žin., 2004, Nr. 171-6299 (2004-11-26), i. k. 1041010ISTA0IX-2539
Lietuvos Respublikos mokslininkų valstybinių pensijų laikinojo įstatymo, Valstybinių pensijų įstatymo, Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo, Valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų išankstinio mokėjimo įstatymo, Piniginės socialinės paramos mažas pajamas gaunančioms šeimoms (vieniems gyvenantiems asmenims) įstatymo pakeitimo įstatymas
2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-208](#), 2005-05-19, Žin., 2005, Nr. 71-2554 (2005-06-07), i. k. 1051010ISTA000X-208
Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo, Valstybinių pensijų įstatymo, Mokslininkų valstybinių pensijų laikinojo įstatymo, Valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų išankstinio mokėjimo įstatymo, Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo, Pensijų kaupimo įstatymo, Lietuvos nepriklausomybės akto signatarų statuso įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymas
3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-670](#), 2006-06-08, Žin., 2006, Nr. 72-2686 (2006-06-28), i. k. 1061010ISTA000X-670
Lietuvos Respublikos teisėjų valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymas
4.
Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas
2007-10-22, Žin., 2007, Nr. 110-4511 (2007-10-25); Žin., 2011, Nr. 33-0 (2011-03-19), i. k. 1071000NUTARG077101
Dėl Lietuvos Respublikos teisėjų valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio (2002 m. liepos 2 d., 2004 m. lapkričio 4 d., 2005 m. gegužės 19 d., 2006 m. birželio 8 d. redakcijos) atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai
5.
Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas
2010-06-29, Žin., 2010, Nr. 134-6860 (2010-11-16); Žin., 2011, Nr. 33-0 (2011-03-19), i. k. 1101000NUTARG109450
Dėl Lietuvos Respublikos teisėjų valstybinių pensijų įstatymo 5, 6 straipsnių, Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo 3 straipsnio 3 dalies (2009 m. gruodžio 8 d. redakcija), Lietuvos Respublikos socialinių išmokų perskaičiavimo ir mokėjimo laikinojo įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 1 punkto, 16 straipsnio 4 dalies atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai
6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-1735](#), 2018-12-11, paskelbta TAR 2018-12-18, i. k. 2018-20703
Lietuvos Respublikos teisėjų valstybinių pensijų įstatymo Nr. IX-1011 7 straipsnio pakeitimo įstatymas
7.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIV-1481](#), 2022-11-03, paskelbta TAR 2022-11-15, i. k. 2022-22949
Lietuvos Respublikos teisėjų valstybinių pensijų įstatymo Nr. IX-1011 3 straipsnio pakeitimo įstatymas

